№ 7. Lipiec-Sierpień 1935 r. Rok XI.

Piński Przegląd Diecezjalny

PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ.

Treść numeru:

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ.

1) Z Sekretarjatu Stanu.*)

Segretaria Di Stato di Sua Santita.
Nr. 147531.
Dal Vaticano, 9 Augusti 1935.

Exc-me ac Rev-me Domine.

Sacerdotes Pinskensis Dioecesis, in sacro secessu anno superiore habito, divinae gloriae animarumque salutis inflammati studio, illud cum ceteris consilium susceperunt, largius in posterum salutares scriptiones inter suos edendi atque in id veluti vectigal sibimet ipsis in singulos menses indicendi.

Id tantopere Augusto Pontifici probatur, ut non modo laudis Suae praeconio honestet, sed totius etiam Poloniae sacerdotibus ad imitandum proponat.

Cum Beatissimo enim Patre plane iidem fecerunt, quum judicarunt ad christianorum animos sive in fide retinendos, sive religiosa doctrina altius instituendos, sive ad pietatem excitandos plurimum conferre publica diaria. Optimum igitur sacerdotum tuorum illud propositum fuit novarum edendarum ephemeridium quae simul catholicam rem in ista Dioecesi provehant, simul audaciori scriptorum licentiae obiciantur, atque in vestras etiam plagas e finitimis terris irruentia impiarum opinionum commenta refellant. Qua agendi ratione haud dissimiles Dei administri vigilantibus agricolis se praestant, qui suae vineae excolendae arcendisque ab ea furibus sedulam impendunt operam. Ad huiusmodi idcirco coeptum alacrius

*) Kapłani Diecezji Pińskiej, zebrani na ćwiczeniach rekolekcyjnych i Kursie duszpasterskim w czerwcu 1934 r., powzięli uchwałę opodatkowania się na rzecz prasy katolickiej, wpłacając pewną kwotę miesięcznie na ten cel.

Jego Świątobliwość Ojciec św. Pius XI wystosował do J. E. Ks. Biskupa Pińskiego Kazimierza Bukraby, za pośrednictwem Sekretarjatu Stanu pismo z wyrażeniem uznania i z udzieleniem błogosławieństwa Apostolskiego, treść którego w oryginale i w tłumaczeniu polskiem Redakcja podaje.

usque prosequendum atque constantius stimulum addat cogitatio quidquid laboris illuc collatum fuerit, magno usui fore et Ecclesiae et civitati, Communique Patri cumulate satisfacturum.

Ceterum tam bene affectis animo sacerdotibus Summus Pontifex divina munera precatus, Apostolicam Benedictionem perlibenter impertit, cuius te cum primis participem vult.

Haec tecum communicas ea qua par est observantia me profiteor

Excellentiae Tuae addictissimum

(—) E. Card. Pacelli.

Exc-mo ac Rev-mo Domino
D-no CASIMIRO BUKRABA
Episcopi Pinskensi
Pińsk.

Sekretarjat Stanu Jego Świątobliwości.
Nr. 147531. Watykan, 9 sierpnia 1935 r.

Najdostojniejszy Księże Biskupie.

Kapłani diecezji Pińskiej podczas zeszłorocznych ćwiczeń duchownych, wiedzeni pragnieniem chwały Bożej i zbawienia dusz, powzięli między innemi to postanowienie, by większy nacisk położyć w przyszłości na wydawanie pożytecznych pism dla wiernych, by w tym celu opodatkować się miesięcznie.

Ta myśl znalazła tak wielkie uznanie u Ojca św., iż nie tylko zaszczyca ją najwyższą swoją pochwałą, lecz ponadto stawia za wzór do naśladowania kapłanom całej Polski.

Kapłani Twoi dobrze pojęli myśl Ojca św., żywiąc przekonanie, że dzienniki i czasopisma nad wyraz przyczyniają się jużto do utwierdzenia dusz chrześcijan w wierze, jużto do pogłębienia ich w nauce objawionej, czy wreszcie do ożywienia pobożności. Doskonałe zatem było postanowienie kapłanów Twoich, by wydawać nowe czasopisma, któreby bądźto przyczyniały się do pełniejszego rozwoju katolicyzmu w tej diecezji, bądźteż przeciwstawiały się zbytniej zuchwałości niektórych pisarzy, tudzież zbijały błędy bezbożnych zasad, gwałtem wciskających się z ościennych krajów i w wasze strony. W ten sposób słudzy Boży upodobnią się całkowicie do skrzętnych ogrodników, bardzo troskliwie pracujących około swych winnic i strzegących ich przed złodziejami. Do śpieszniejszego zaś i bardziej stanowczego wykonania tego zamiaru niechże doda bodźca ta myśl, że ile tylko pracy włożycie w to dzieło, będzie ona na wielki pożytek Kościoła i państwa, a Ojcu Wspólnemu przyniesie pełne zadowolenie.

W końcu Ojciec św., wezwawszy pomocy Nieba, kapłanom ożywionym tak wzniosłemi zamiarami, najchętniej udziela apostolskiego błogosławieństwa, które w pierwszym rzędzie na Ciebie zlać pragnie.

Powiadamiając Cię o tem, łączę dla Waszej Ekscelencji wraz z należną czcią wyrazy oddania.

E. Kardynał Pacelli.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Pisma J. E. Pasterza Diecezji.

KAZIMIERZ

z Bożego zmiłowania i Stolicy Apostolskiej łaski
BISKUP PIŃSKI

2) *Czcigodnemu Duchowieństwu i Wiernym Diecezji Pińskiej pozdrowienie i błogosławieństwo w Panu.*

„Dopuśćcie dziatkom iść do mnie, a nie zakazujcie im, albowiem takowych jest Królestwo Boże“ (Marek X, 13. 14. 16) za Boskim Zbawcą powtórzył Ojciec Święty Pius X, gdy przez Dekret Św. Kongregacji Sakramentów z dnia 8 sierpnia 1910 roku, zrywając z dotychczasowem błędnem zapatrywaniem, zarządził, by ułatwiono dziatkom dojście do PANA JE-

ZUSA, utajonego w Przenajświętszym Sakramencie, czyli przyjęcia GO w Komunji Świętej. Poznanie według swego pojęcia tajemnic wiary, o których pod utratą zbawienia wiedzieć powinno, oraz umiejętność odróżniania Chleba Eucharystycznego od zwykłego i doczesnego pokarmu, aby w ten sposób, z odpowiednią swemu wiekowi pobożnością, mogło przyjąć Przenajświętszy Sakrament, oto to minimalne i naturalne wymaganie, by dziecko mogło przyjąć Pana JEZUSA w Komunji Świętej, by mogło swój rozwijający się ustrój duchowy wzmacniać, zasilać i uświęcać.

10 sierpnia bieżącego roku upływa 25 lat od chwili wydania tego wiekopomnego zarządzenia Ojca Świętego Piusa X. Przez te 25 lat tyle świętej uciechy przeżyły serca i dusze dziecięce, tyle z nich wprost niepowszednią zajaśniało świętością, to też niech i Dziatki Naszej Diecezji Pińskiej, łącząc się z Dziatwą całego świata katolickiego, zamanifestują i uzewnętrznią swe uczucia miłości i wdzięczności dla BOSKIEGO ZBAWCY, w dniu 15-ym sierpnia b. r. przystępując gromadnie do Komunji św., a podczas tej Komunji św. modląc się o łaskę, by świątobliwy obrońca istotnych praw dziecięcych Papież Pius X jaknajrychlej wyniesiony był na ołtarze.

Wzywam tedy Wielebne Duchowieństwo oraz Rodziców, by z największą starannością i gorliwością poparli i wspomogli tę świętą manifestację Dzieci, tego Naszego wspólnego ukochania i Naszej wspólnej nadziei.

Dan w Pińsku w dniu św. Ignacego Lojoli, 31 Lipca 1935 roku.

† KAZIMIERZ Bp.

3) *Do Wielebnego Duchowieństwa Diecezji.*

W związku z mającemi się odbyć w dniach 8 i 15 września wyborami do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, w serdecznej trosce o dobro Państwa oraz o istotne interesy Wiary Świętej, zarządzamy co następuje:

1) Wielebne Duchowieństwo Naszej Diecezji Pińskiej pouczy z ambony Wiernych, że stosownie do obowiązującej nowej Ordynacji Wyborczej, gdy głosować będą na poszczególne osoby, kandydujące na posłów i senatorów, mają najświętszy obowiązek sumienia głos swój oddać, t. j. postawić kreskę obok nazwiska kandydata, tylko na te osoby kandydatów, które swemi przekonaniami i swem życiem uczciwem katolickiem dają pełną gwarancję, że w dziedzinie ustawodawczej strzec będą prawdziwych interesów Państwa i Wiary Świętej.

Przypomniawszy Wiernym istotną zasadę ich sumiennego ustosunkowania się do nadchodzących wyborów, Wielebne Duchowieństwo w swych przemówieniach z ambon najstaranniej unikać będzie wszelkich komentarzy, dotyczących tak samej Ordynacji Wyborczej, jak i kandydatur, które mogą być lub będą wysunięte w wyborach obecnych.

Dan w Pińsku, dnia 9 sierpnia 1935 roku.

L. 2655/35.

† KAZIMIERZ Bp.

Okólniki Wikarjatu Generalnego.

4) *Do Wielebnego Duchowieństwa Diecezji.*

Kurja Diecezjalna niniejszem komunikuje, że w dniach 5, 6 i 7 września 1935 r. odbędzie się w Gmachu Seminarjum Duchownego w Pińsku V-ta Konferencja Kapłańska w sprawie Unji Kościelnej.

Początek Konferencji dnia 5-go o godz. 9-ej rano: „Veni Creator", Msza św. w kaplicy seminaryjnej, przemówienie Celebransa.

Inauguracja o godz. 11-ej.

Wykłady obiecali łaskawie wygłosić prelegenci następujący:

Ks. Jan Urban T. J. redaktor Oriens'u z Krakowa: „Zadanie i charakter polemiki z prawosławnymi".

O. Mag. Jacek Woroniecki Z. K.: „Nasz stosunek do świętych Kościoła Prawosławnego".

Ks. Dr. Ignacy Świrski, Prof. U. S. B. w Wilnie: „Poglądy teologów rosyjskich na ascezę".

O. Antoni Niemancewicz T. J., Prof. Sem. Papieskiego w Dubnie: „Duchowieństwo obrządku łacińskiego a praca unijna“.

O. Cyryl, Kap., Prof. Sem. Duch. w Pińsku, „Zakony zachodnie a praca unijna“.

Ks. Dr. M. Niechaj, Prof. Sem. Duch. w Lublinie: „Wiara prawosławnych w oczyszczanie dusz po śmierci“.

Ks. Dr. Lew Hłynka, prof. Semin. Duch. Greko-Kat. we Lwowie: „Jednist Katal. Cerkwi a riżnorodnist obrjadu“.

Zakończenie Konferencji dnia 6 września.

Po południu wycieczka dla życzących, do Lubieszowa, gdzie odbędzie się dnia 7 września konsekracja kościoła obrządku słowiańsko-bizantyjskiego O. O. Kapucynów.

Osoby, które zechcą przybyć na Konferencję, będą łaskawe zawczasu zawiadomić Kurję Biskupią o dniu i czasie przybycia. Będą poczynione starania w celu uzyskania zniżki kolejowej dla Gości na drogę powrotną.

Pińsk, dnia 9 sierpnia 1935 r.
L. 2660/35.

5) Plan jesiennej wizytacji Dekanatu Brzeskiego.

Wrzesień 1935 r.

9-go g. 10 Wierzchowice: Ingres, poświęcenie kościoła, celebra i bierzmowanie.
9-go g. 17 Kamieniec-Lit.: Ingres.
10-go g. 11 Kamieniec-Lit.: Celebra i bierzmowanie.
11-go g. 11 Dmitrowicze: Msza św. czytana i bierzmowanie.
12-go g. 11 Peliszcze: Msza św. cicha i bierzmowanie.
13-go g. 10 Czernawczyce: Ingres, celebra i bierzmowanie.
13-go g. 17 Brześć n/B. Ingres do kościoła Podwyższenia św. Krzyża.
14-go g. 11 Brześć n/B. Celebra i bierzmowanie.
15-go g. 11 Brześć n/B. Ingres do kościoła N. SERCA JEZUSOWEGO, celebra i bierzmowanie.
16-go g. 8 Brześć n/B.: Msza św. cicha w kaplicy szpitala kolejowego. Wizytacja szkół i szpitala miejskiego.
17-go g. 8 Brześć n/B.: Msza św. cicha w kaplicy więziennej. Wizytacja szkół.
17-go g. 18 Małoryta: Ingres.
18-go g. 11 Małoryta: Celebra i bierzmowanie. Odwiedzenie kaplicy wschodniej w Zburażu.
19-go g. 11 Zaoście: Ingres, celebra i bierzmowanie.
19-go g. 18 Domaczewo: Ingres.
20-go g. 11 Domaczewo: Celebra i bierzmowanie.
21-go g. 8 Dubica: Msza św. cicha w kaplicy szkolnej. Powrót do Brześcia.
22-go g. 10 Skoki: Msza św. cicha. Zwiedzenie Wistycz.

6) Utworzenie nowego dekanatu.

Dnia 3 maja 1935 roku J. E. Ksiądz Biskup Ordynarjusz, po wysłuchaniu zdania Prześwietnej Kapituły Pińskiej, dekretem Swoim L. 1514/35 utworzył nowy dekanat Janowski, w skład którego weszły następujące parafje: Czerwiszcze, Dolsk, Horki, Kościuszkowicze z kaplicą w Młynku, Lubieszów, Lubieszów obrz. słow.-bizant. z kaplicą tegoż obrządku w Uhrynowiczach z dekanatu Pińskiego i parafja Bezdzież z dekanatu Kobryńskiego.

Dziekanem Dekanatu Janowskiego J. E. Ksiądz Biskup Ordynarjusz zamianował Ks. Adama Suchwałkę, Proboszcza par. Janowskiej.

7) Zbiórka na cele kościelne.

Kurja Diecezjalna przypomina Przewielebnym Księżom, że stosownie do postanowień I Pińskiego Synodu Diecezjalnego (statut 550) i w wyniku korespondencji, przeprowadzonej ostatnio przez Biuro Episkopatu Polskiego z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych w maju r. b. — każdy, ktokolwiek w myśl ustawy o zbiórkach publicznych z dnia 15 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 162) pragnąłby starać się u Władz administracyjnych o pozwolenie na publiczne zbiórki na cele kościelne, powinien poprzednio uzyskać na zbiórkę zgodę Kurji Diecezjalnej i tę zgodę, wyrażoną na piśmie, dołączyć do swego podania do Władz administracyjnych.

† KAROL NIEMIRA
Biskup Sufragan Piński
Wikarjusz Generalny.

Z Wydziałów Kurjalnych.

Z Wydziału Szkolnego.

8) W związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Do Przewielebnych Księży Proboszczów, Prefektów szkół i Katechetów.

1. Kurja Diecezjalna przypomina i poleca Przewielebnym Księżom Proboszczom, aby bez żadnej zwłoki objęli przez siebie lub obsadzili przez odpowiednich katechetów i katechetki wszystkie godziny religji we wszystkich szkołach na obszarze parafji.

2. Naukę religji należy zapewnić i odpowiednio urządzić nawet w tych szkołach, w których dzieci katolickich jest zaledwie kilkoro.

3. Płatne godziny nauczania są wszędzie tam, gdzie na naukę religji uczęszcza przynajmniej 12 dzieci szkolnych.

4. W zgłaszaniu się z objęciem godzin religji w szkole należy zachować drogę służbową, o jakiej jest mowa w niniejszym numerze Przeglądu diecezjalnego str. 9 p. 15.

5. Księża Proboszczowie, którzy dotąd nie uzyskali misji kanonicznej dla nauczycieli religji, uczynią to niezwłocznie, nadsyłając odpowiednie podanie do Kurji Diecezjalnej. (Dla ułatwienia — załączamy formularz podania).

6. Udzielenie misji Kanonicznej rozumie się zawsze z tem zastrzeżeniem, że Ksiądz Proboszcz jest odpowiedzialny za dobór i przedstawienie w istniejących warunkach tylko odpowiednio kwalifikowanych sił katechetycznych (dostateczna wiedza religijna, przykładne życie chrześcijańskie). Przytem świeccy mogą otrzymać misję kanoniczną tylko wtedy, jeżeli nikt z księży naprawdę n i e m o ż e objąć godzin religji.

7. Do obowiązków księdza proboszcza, starającego się o misję kanoniczną dla katechety świeckiego, należy zaopatrzenie katechety(tki) w minimalny choćby komplet pomocy naukowych do nauczania religji (obszerny katechizm np. „Elementarny katechizm Katolicki" większy Ks. Gadowskiego — 3 zł. 30 gr., „Katechezy na I kl." Ks. Bielawskiego — 3 zł. 60 gr. i tegoż „Katechezy na klasę II i III" — 12 zł. Bardzo przydatne byłyby „Obrazy biblijne" — wyd. Księgarni św. Wojciecha Poznań; cena około 46 zł.) — Środki materjalne na zakup tych rzeczy możemy zdobyć, zawczasu postarawszy się o wstawienie odpowiednich sum do samorządowego budżetu szkolnego — lub założywszy Bractwo Nauki Chrześcijańskiej (zobacz Piński Przegląd Diecezjalny z roku bieżącego Nr. 3 str. 16 i Nr. 4 str. 5).

8. Przewielebni Księża Proboszczowie, Prefekci i Katecheci mogą mieć doskonałą pomoc w dziele katechizacji, jeżeli założą w parafji Bractwo Nauki Chrześcijańskiej, które powinno powstać w każdej parafji.

Początek roku szkolnego i materjalne potrzeby religijne szkół są bardzo stosownym momentem do powstania Bractwa. — Parafjanie łatwo zrozumieją jego potrzebę i, widząc jego najbliższe konkretne zadania, chętnie pośpieszą z pomocą.

9. Dopóki nie będą ogłoszone i wprowadzone nowe programy nauki religji i zastosowane do nich podręczniki, należy się trzymać programów i podręczników dotąd obowiązujących.

10. Rozłożenie materjału lekcyjnego na poszczególne miesiące i okresy roku szkolnego oraz dokładne zapisywanie do dziennika tematu każdej odbytej lekcji religji obowiązuje każdego prefekta, katechetę i nauczyciela religji podobnie jak i każdego nauczyciela przedmiotów świeckich.

11. Byłoby bardzo pożądane i o to należy usilnie się starać, by podczas nabożeństw szkolnych dziatwa korzystała z jednakowego modlitewnika i brała najczynniejszy udział w nabożeństwie, śpiewając pieśni polskie, dostosowane treścią i melodją do momentu liturgicznego, a nawet recytując wspólnie całą ministranturę, Gloria, Credo, Sanctus i Agnus Dei. (Praktyczny modlitewnik a bardzo tani, wydało nasze Koło Księży Prefektów diecezji pińskiej; zamówienia należy zwracać do Księdza Symonowicza w Brześciu n/Bugiem.

12. O jakichkolwiek przeszkodach z czyjejkolwiek strony w dziedzinie sprawowania obowiązku nauczania religji w szkołach należy bezwłocznie powiadomić Kurję Diecezjalną (Wydział Szkolny).

13. Do dnia 22 września należy nadesłać do Kurji Diecezjalnej sprawozdanie z obsadzenia godzin i ze stanu nauczania religji w szkołach według formularzy, załączonych przy niniejszym numerze Przeglądu Diecezjalnego.

O zmianach zaszłych w rozkładzie godzin należy powiadamiać Wydział Szkolny Kurji Diecezjalnej.

14. Począwszy od października i dalej wciągu całego roku szkolnego będzie się odbywała we wszystkich szkołach wszechstronna wizytacja nauczania religji, prowadzonego bądź to przez Przewielebnych Księży bądź przez osoby świeckie.

Ks. Jan Zieja
Diecezjalny Wizytator nauczania religji.

Pińsk, 4 września 1935 r.

Kronika diecezjalna.

9) Czynności J. E. Pasterza diecezji.

J. E. Najdostojniejszy Pasterz naszej diecezji Ks. Biskup Bukraba, po otrzymaniu w dniu 13 maja 1935 roku smutnej wiadomości o śmierci ś. p. Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski, tegoż dnia odprawił w Truskawcu Mszę św. za Jego duszę i wystosował do Pani Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej następujący telegram kondolencyjny:

Marszałkowa Piłsudska
Warszawa

Polecając Najwyższemu we Mszy Świętej duszę ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, oraz losy osieroconej Polski, ślę Czcigodnej Pani wyrazy mego najgłębszego współczucia.

Kazimierz Bukraba, Biskup Piński.

Pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska na to odpowiedziała:

Wasza Ekscelencjo,

dziękując w imieniu swojem i córek za okazane mi współczucie, polecam się modlitwom Waszej Ekscelencji i łączę wyrazy głębokiego szacunku.

Aleksandra Piłsudska.

Warszawa dnia 22 maja 1935.

18 maja, w dniu pogrzebu ś. p. Marszałka J. Piłsudskiego, Pasterz miał również Mszę św. za jego duszę.

5 i 6 czerwca J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz wizytował gimnazjum Biskupie w Drohiczynie n/B.

7—15 czerwca wizytował kanonicznie Kościoły parafjalne dekanatu Brzeskiego: Wysokie-Litewskie, Szczytniki, Ostromaczewo, Wołczyn, Tokary i Kościół O.O. Marjanów w Raśnej. Podczas wizytacji celebrował uroczyście i bierzmował.

13 czerwca J. E. dokonał poświęcenia nowozbudowanej świątyni drewnianej w Tokarach.

16 czerwca J. E. pokonsekrował dzwony w par. św. Michała w Iwieńcu.

20 czerwca w uroczystości Bożego Ciała J. E. celebrował w katedrze i prowadził procesję z N. Sakramentem do 4 ołtarzy, urządzonych w rozmaitych punktach miasta.

22 czerwca w Rajcy przyjmował śluby od S.S. Pallotynek.

23 czerwca w niedzielę infra Octavam Corporis Christi celebrował Sumę i procesję w Rajcy.

24 czerwca celebrował pantyfikalnie w Snowiu i wziął udział w uroczystościach jubileuszowych 25-lecie kapłaństwa miejscowego proboszcza ks. Kan. Jana Wolskiego.

W czasie od 28 czerwca do 11 lipca r. b. J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz dokonał wizytacji dakanatu Łuninieckiego według następującego porządku.

28.VI. — przyjazd do Mikaszewicz.

29.VI. — poświęcenie kamienia węgielnego pod budujący się kościół w Mikaszewiczach, celebra w kaplicy fabrycznej i bierzmowanie. (Nocleg w Sienkiewiczach).

30.VI. — wyjazd do Lenina. Poświęcenie kościoła nowego w Leninie, celebra i bierzmowanie. (Nocleg w Leninie).

1.VII. — celebra i bierzmowanie w Puziczach. (Nocleg w Sienkiewiczach).

2.VII. — ingres, celebra i bierzmowanie w Łachwie. (Nocleg w Łachwie).

3.VII. — wizytacja kaplic w Dobrej-Woli i w Kożangródku. (Nocleg w Dawidgródku).

4.VII. — ingres, celebra i bierzmowanie w Dawidgródku. (Nocleg w Dawidgródku).
5.VII. — wyjazd do Rubrynia, Msza św. cicha i bierzmowanie. Wizytacja w Kołkach i Chutorach Marylińskich). (Nocleg w Chutorach Marylińskich).
6.VII. — wizytacja Olpienia i popołudniu ingres w Stolinie. (Nocleg w Stolinie).
7.VII. — celebra i bierzmowanie w Stolinie. (Nocleg w Stolinie).
8.VII. — wyjazd do Terebieżowa, Msza św. cicha. Wizytacja Horodna. (Nocleg w Stolinie).
9.VII. — Msza św. w Mańkiewiczach.
10.VII. — wyjazd do Osowej, ingres, celebra i bierzmowanie. Popołudniu wyjazd do Łunińca, ingres. (Nocleg w Łunińcu).
11.VII. — konsekracja kościoła, celebra i bierzmowanie w Łunińcu.

28 lipca J. E. zwizytował kanonicznie kościół par. w Horodyszczu k/Pińska, celebrował pontyfikalnie, wygłosił kazanie i bierzmował.

31 lipca w uroczystość św. Ignacego Loyoli J. E. celebrował pontyfikalnie w kościele O.O. Jezuitów.

6 sierpnia J. E. odbył wizytację pasterską kościoła parafjalnego w Łuninie. Dokonał aktu uroczystej konsekracji nowozbudowanej świątyni, celebrował pontyfikalnie, wygłosił kazanie i bierzmował.

11 sierpnia J. E. poświęcił nowe organy w kościele katedralnym.

15 sierpnia, w uroczystość Wniebowzięcia N. M. P. celebrował pontyfikalnie i wygłosił kazanie w kościele katedralnym.

21 sierpnia J. E. ks. Biskup Ordynarjusz był obecny na Mszy św. w kościele katedralnym w rocznicę swojej konsekracji.

3 września J. E. odprawił Mszę św. i wygłosił przemówienie w kościele św. Karola na rozpoczęcie roku szkolnego.

10) Nominacje.

Ks. Edward Juniewicz mianowany kanonikiem honor. kap. kat. Pińskiej.

Ks. Jan Wolski mianowany kanonikiem honor. kap. kat. Pińskiej.

Ks. Kan. Fabjan Szczerbicki mianowany Dyrektorem diec. Kółek Św. Teresy oraz Moderatorem diec. Sodalicyj Marjańskich.

Ks. Kazimierz Dąbrowski T. J. mianowany Ojcem Duchownym w Wyższem Seminarjum Diecezjalnem w Pińsku.

Ks. Dr. Aleksy Petrani mianowany Rektorem Wyższego Seminarjum Duchow. w Pińsku.

Ks. Dr. Emil Weber mianowany Prefektem i Profesorem Introdukcji Generalnej oraz języków bibl. w Wyższem Sem. Duch. w Pińsku.

Ks. Pr. Dr. Wincenty Giebartowski mianonowany Profesorem Teologji Pasterskiej w Wyższem Sem. Duch. w Pińsku.

Ks. Jan Sobaś T. J. mianowany Profesorem Katechetyki i Homiletyki w Wyższem Sem. Duch. w Pińsku.

Ks. Jan Zieja mianowany Diecezjalnym Wizytatorem Nauki Religji w szkołach, oraz katechizacji w kościołach, kaplicach i Stowarzyszeniach katolickich.

11) Zmiany wśród Duchowieństwa Diecezji Pińskiej.

Ks. Jan Tomaszewski — p. o. proboszcza w Wiczówce.

Ks. Edward Zawadzki — p. o. proboszcza w Puziczach.

Ks. Aleksander Ciszkiewicz — rektorem kościoła w Pleszewiczach i kapelanem SS. Zgromadzenia św. Józefa w Grzybowszczyźnie.

Ks. Wincenty Siudziński — p. o. proboszcza w Łachwie.

Ks. Bronisław Wieliczko — p. o. proboszcza w Mikaszewiczach.

Ks. Leopold Aulich — proboszczem w Kamieniu.

Ks. Michał Michniewicz — p. o. proboszczem w Krzywoszynie i rektorem w Lipsku.

Ks. Andrzej Zgryza — wikarjuszem kościoła Podwyższenia Świętego Krzyża w Brześciu n/B.

Ks. Bronisław Babinowski — prefektem gimnazjum i szkół powszechnych w Kobryniu.

Ks. Dr. Wacław Piątkowski — prefektem w Brześciu n/B.

Ks. Kubik Mieczysław — prefektem w Nowogródku i rektorem kościoła farnego.

Ks. Augustyn Nowicki — prefektem w Prużanie.

Ks. Kazimierz Dąbrowski — prefektem w Stołpcach.

Ks. Władysław Siekierko — prefektem w Nieświeżu.

Ks. Jan Koziełł — prefektem w Nowogródku.

Ks. Bolesław Dzudzewicz — prefektem w gimn. państw. w Drohiczynie n/B.

Ks. Reginald-Wilhelm Knauer — prefektem w Pińsku.

Ks. Roman Tadrowski — prefektem w Pińsku.

Ks. Mieczysław Bohatkiewicz — prefektem w Łunińcu.

Ks. Józef Chwalko — prefektem w Brańsku.

Ks. Jan Tylawski — zwolniony z parafji i z diecezji na własną prośbę.

Ks. Demjan Maryniak — czasowym proboszczem w Horodnie.

Ks. Antoni Czyszewicz — wikarjuszem kościoła katedralnego w Pińsku.

Ks. Władysław Holak — p. o. proboszcza w Horodcu.

Ks. Bronisław Kapralski — zwolniony z parafji, ze względu na zamiar wstąpienia do klasztoru.

Ks. Czesław Jasiński — wikarjuszem w Wysokiem-Lit.

Ks. Jan Mysakowski — p. o. proboszcza w Śledzianowie.

Ks. Apolinary Tarnogórski — p. o. proboszcza w Telechanach.

Ks. Prałat Henryk Humnicki — rektorem kościoła św. Karola w Pińsku.

Ks. Kan. Edward Juniewicz — p. o. proboszcza kościoła katedralnego w Pińsku.

Ks. Dr. Henryk Kazimierowicz — prefektem w Brześciu n/B.

Ks. Kay Konstanty Benon — mansjonarjuszem w Drohiczynie n/B.

Ks. Stanisław Filmanowicz — p. o. proboszcza w Miłkowicach.

Ks. Aleksander Szafarski — p. o. proboszcza w Ochowie.

Ks. Tomasz Miłkowski — p. o. proboszcza w Niehniewiczach.

Ks. Jan Szott — p. o. proboszcza w Pobikrach.

12) **Zmarli kapłani.**

Ks. Juljan Ławrynowicz, proboszcz parafji Kamień k/Iwieńca zmarł dnia 13-go czerwca 1935 roku, w 63 roku życia, w 36 roku kapłaństwa.

Ks. Józef Szary, wikarjusz kościoła parafjalnego w Rudce, zmarł dnia 30 sierpnia 1935 roku, w 29 roku życia, w 2 roku kapłaństwa.

R. in P.

Akta Państwowe.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

13) O wysyłaniu urzędowej korespondencji za opłatą przerzuconą na adresatów.

Okólnik Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 21 marca 1935 r.

Do P.P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Starostów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Rozporządzenie Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z d. 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz o postępowaniu cywilnem i karnem (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 448 — Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 12, str. 326 z 1933 r.) przewiduje w § 7, że „Władza lub urząd jako nadawca może przerzucić na adresata uiszczenie opłaty pocztowej, jeżeli wysyłane pismo dotyczy wyłącznie interesu adresata".

Wyrażenia tego nie można interpretować w tem znaczeniu, jakoby przerzucenie tej opłaty na adresata zależało wyłącznie od swobodnej decyzji wysyłającej władzy lub urzędu. Wyrażeniem tem stwierdza się, że w pewnych warunkach istnieje możliwość przerzucenia opłaty na adresata. Jeśli jednak warunki te zachodzą, t.j. jeżeli wysyłane pismo dotyczy wyłącznie interesu adresata, to wysyłająca władza lub urząd są obowiązane do przepisu tego się zastosować i opłatę w sposób wyżej wskazany przerzucić na adresata przesyłki.

Przy tym sposobie przesyłania korespondencji do osób i instytucyj prywatnych, czy to w formie przesyłek listowych zwykłych, czy poleconych, czy też za zwrotnem poświadczeniem odbioru, wysyłająca władza lub urząd nietylko nie uiszcza żadnej opłaty, lecz nawet i w wypadku odmówienia uiszczenia tej opłaty przez adresatata nie ponosi żadnego ryzyka, gdyż wtedy zwraca się przesyłkę wysyłającej władzy lub urzędowi bez pobierania od nich jakiejkolwiek opłaty.

Słuszność pokrywania przez adresata opłaty pocztowej za korespondencję, wysłaną do niego w jego sprawie nie może budzić żadnej wątpliwości, a ten sposób wysyłania korespondencji urzędowej do instytucyj i osób prywatnych jest dla władz i urzędów dogodny i korzystny i dlatego też winien być jak najszerzej stosowany.

Na korespondencji wymienionego wyżej rodzaju w myśl powołanego postanowienia należy umieszczać odcisk pieczęci kauczukowej podłużnej następującej treści: „Sprawa urzędowa—opłatę uiści adresat“.

Hausner, Dyr. Gabinetu Ministra.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

14) O organizacji roku szkolnego.

(Rozporządzenie Ministra Wyznań Relig. i Ośw. Publ. z dnia 4 maja 1935 r.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Rok szkolny trwa od dnia 1 września do dnia 31 sierpnia włącznie następnego roku kalendarzowego.

§ 2. Rok szkolny składa się z 2 półroczy nauki szkolnej oraz z feryj.

§ 3. Pierwsze półrocze obejmuje I. okres szkolny, który trwa od dnia 3 września do dnia 22 grudnia włącznie.

Drugie półrocze obejmuje okresy szkolne II. i III.

II. okres szkolny trwa od dnia 10 stycznia do dnia 31 marca włącznie.

III. okres szkolny trwa od dnia 1 kwietnia do dnia 21 czerwca włącznie.

§ 4. Ferje zimowe trwają od dnia 23 grudnia do 9 stycznia włącznie następnego roku kalendarzowego.

Ferje wielkanocne trwają dni 7: od Wielkiej Środy włącznie do wtorku poświątecznego włącznie.

Ferje letnie trwają od dnia 22 czerwca do końca roku szkolnego. Dni 1 i 2 września są również wolne od nauki.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze odnosi się do państwowych i publicznych szkół powszechnych, szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych. Dla niektórych typów szkół zawodowych może być ustalona odmienna organizacja roku szkolnego.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 sierpnia 1935 r. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 listopada 1932 r. o organizacji roku szkolnego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 96).

Minister Wyznań Relig. i Ośw. Publ.
W. Jędrzejewicz.

15) W sprawie nauczania religji w szkołach.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z datą: Warszawa, dnia 13 listopada 1934 r., Nr. II. P. 9159/34 — wydał następujące orzeczenie:

Do Jego Eminencji
Kardynała Ks. Aleksandra Kakowskiego
w Warszawie.

W odpowiedzi na list Waszej Eminencji z dnia 5 września b. r. zawiadamiam uprzejmie, że wnoszenie podań o nadanie stanowisk nauczycieli religji katolickiej obowiązuje osoby tak duchowne jak i świeckie, posiadające misję kanoniczną od właściwych Ordynarjuszów, o ile chcą one uzyskać posady nauczycielskie w szkołach publicznych.

Natomiast duchowieństwo parafjalne niema obowiązku składania podań o przydzielenie mu godzin nauki religji.

Władze szkolne będą mogły na podstawie bezpośrednich zawiadomień duchowieństwa parafjalnego z podaniem informacyj co do dni i godzin, które ono jest gotowe przeznaczyć na naukę religji, skorzystać zależnie od swej decyzji z jego gotowości, przydzielając mu odpowiednią ilość godzin nauki religji w publicznych szkołach powszechnych na terenie właściwych parafij.

Minister *W. Jędrzejewicz.*

16) Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej Ministerstwa Spraw Wojskowych p. t. „Polska Lotnicza“.

Ministerstwo komunikuje, iż Główna Księgarnia Wojskowa Ministerstwa Spraw Wojskowych wydała dzieło pod tytułem: „Polska Lo-

tnicza", dotyczące doniosłej roli lotnictwa polskiego dla obrony Państwa.

Z uwagi na cel wydawnictwa, dochód z którego powiększyć ma fundusze L. O. P. P., Ministerstwo uprzejmie prosi o wydanie odpowiednich zarządzeń, któreby mogły się przyczynić do rozpowszechnienia wśród Wielebnego Duchowieństwa wzmiankowanego wydawnictwa ze wszechmiar godnego poparcia ze względu na interes Państwa i całego społeczeństwa.

Dyrektor Departamentu
(—) Fr. Potocki

Warszawa, dnia 12 sierpnia 1935 r.
Nr. V.-3061/35.

17) Zakaz grzebania zwłok osób wojskowych na cmentarzach wojennych lub kwaterach grobów wojennych na cmentarzach wyznaniowych lub gminnych.

Do Kurji Biskupiej
w Pińsku.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego otrzymało informacje, że na cmentarzach wojennych lub na kwaterach wojennych, stanowiących dzielnice cmentarzy parafjanych, niejednokrotnie zdarzają się wypadki grzebania zwłok osób wojskowych lub cywilnych, zmarłych w czasie pokoju, bez porozumienia się z właściwemi organami odnośnych urzędów wojewódzkich, sprawującemi opiekę i nadzór nad cmentarzami wojennemi.

Zakładanie nowych grobów na cmentarzach wojennych bez wiedzy właściwych organów urzędu wojewódzkiego, które prowadzą ewidencję grobów wojennych, wytwarza zmiany w ewidencji i powoduje niezgodność wykazów ewidencyjnych i planów z faktycznym stanem cmentarzy wojennych. Niezależnie od tego nowozałożone na cmentarzach wojennych groby zmarłych wojskowych lub cywilnych nieraz mogą utrudnić organom urzędu wojewódzkiego przeprowadzenie planowej akcji komasacji cmentarzy wojennych, w związku z którą odbywa się kasowanie licznych cmentarzy wojennych, a wraz z tem przenoszenie grobów ze skasowanych cmentarzy na inne miejsce.

Celem zapobieżenia w przyszłości zakładaniu na terenie istniejących cmentarzy wojennych nowych grobów osób zmarłych w okresie powojennym a także grzebaniu zwłok osób wojskowych lub cywilnych, zmarłych w czasie pokoju, — na kwaterach wojennych, stanowiących dzielnice cmentarzy wyznaniowych lub gminnych — Ministerstwo W. R. i O. P. prosi o spowodowanie wydania odpowiedniego zarządzenia zakazującego duchownym grzebania, bez wiedzy i zezwolenia właściwego urzędu wojewódzkiego, jakichkolwiek zwłok na cmentarzach wojennych lub na kwaterach wojennych, stanowiących część cmentarza wyznaniowego lub gminnego oraz wyjaśnienie duchowieństwu, że o ile niema w danej miejscowości specjalnego cmentarza wojskowego (garnizonowego)— zwłoki żołnierzy zmarłych w czasie pokoju należy grzebać na ogólnych cmentarzach wyznaniowych lub gminnych.

Ministerstwo prosi o traktowanie tej sprawy jako pilnej i powiadomienie o wydanych zarządzeniach.

Dyrektor Departamentu
(—) Fr. Potocki

Warszawa, dnia 22 czerwca 1935 r.
Nr. V.-3624/34.

Z instytucyj i organizacyj społecznych.

Katolicka Szkoła Społeczna w Poznaniu.

18) Wpisy na Wyższe Katolickie Studjum Społeczne.

Wpisy na Wyższe Katolickie Studjum Społeczne w Poznaniu przyjmuje się zasadniczo do dnia 12 września r. b.

Ze względu jednak na ograniczoną liczbę miejsc wolnych jest możliwość rychlejszego zamknięcia wpisów.

Bliższe informacje o studjach w Wyższem Kat. Studjum Społecznem podaje prospekt, który wysyła na żądanie Sekretarjat Wyższego Kat. Studjum Społecznego w Poznaniu, Podgórna 12 b. za nadesłaniem 1.15 zł.

19) O pomoc dla budującego się kościoła w Klesowie.

Do Braci Kapłanów w Polsce.

Szanowni i Czcigodni Bracia Kapłani.

W ciągu ostatniego roku pozwoliłem sobie na czyn dość śmiały, a mianowicie zwróciłem się do Was, prosząc o pomoc w tych kryzysowych ciężkich czasach, kiedy to tak trudno o każdy grosz, i kiedy ludzie, gdy chodzi o ofiarę na cel budowy kościoła, tak bardzo niechętnie o tem słyszą. Miałem odwagę prosić jednak o tę pomoc. Zapytacie zapewne, co mnie upoważniło do tak śmiałego czynu. Odpowiem Wam krótko — ciężkie borykanie się z nędzą i gwałtowna potrzeba w tej miejscowości kościoła.

Osada Klesów, gdzie ma się budować ten kościół, jest nowopowstałem osiedlem, do którego przyjechali po chleb ludzie prawie ze wszystkich parafji polskich. Zbiegli się tu ludzie dla zarobku, a przybyło ich tu ze 3.000, i każdy z nich jest parafjaninem innego kościoła. Ta właśnie okoliczność poniekąd zachęciła mnie apelować do Waszej hojności.

Drugą okolicznością, która mnie upoważniła do zwrócenia się do Was, Bracia Kapłani, jest, jak zaznaczyłem, beznadziejna nędza. Pomocy na budowę kościoła prawie żadnej nie dostałem. Z lasów państwowych wydzierżawiono mi kawałek placu, z którego las usunięto. Jest to kawałek bagna poleskiego, które trzeba było osuszyć, pokopać kanały, nawozić kilkadziesiąt wagonów piasku, by podnieść grunt i dopiero wtedy można było myśleć o budowie kościoła. Nie możemy tutaj w Klesowie budować bazyliki, którąby podziwiała cała Europa, ale chcemy mieć choćby skromniutki ubogi kościołek.

Pomyślcie, Bracia Kapłani, Wy, którzyście otrzymali w spadku po waszych poprzednikach wspaniałe kościoły, zaopatrzone we wszelkie piękne utensylja kościelne, że ja otrzymałem kawałek placu błotnistego, na którym kazano mi budować kościół i roztoczyć opiekę duchową nad trzema tysiącami dusz, wychodźcami z Waszych parafji. Czyż to nie jest przyczyna upoważniająca do zwrócenia się do Was o pomoc? Wiem o tem dobrze, że każda poczta przynosi Wam przekaz na P.K.O. z prośbą o pomoc na ten lub inny cel. Klesów jednak powinien mieć pierwszeństwo, gdyż jest tu nędza wyjątkowa. Nie prosimy Was o Wielkie ofiary, ale tylko o jedną złotówkę na P.K.O. Nr. 81.850. Wysłałem w ciągu roku 8.000 odezw, więc gdy wszyscy Bracia-Kapłani wyślą po jednej złotówce, wystarczy na wybudowanie skromnego kościoła.

Ks. Topolnicki
proboszcz Klesowski.

Klesów, 18/VI 1935 r.

20) Z Bibljografji.

„Bibljoteczka Akcji Katolickiej“: Nr. 13 *J. E. Ks. Biskup Hr. Mikes:* **„Komunizm i nacjonalizm w świetle chrześcijańskiego światopoglądu”**. Str. 16 cena 50 gr. Rabat 30%.

„Szkoła Czynu“: Nr. 26 **„Kościół i państwo”**. Cena 10 gr. 100 egz. 7.00 zł.

Nr. 27. **„Papieskie encykliki społeczne”**. Cena 10 gr.

Postulaty społeczno-gospodarcze, wyłożone w encyklikach „Rerum Nowarum“ i „Quadragesimo anno“.

Wszystko z Bogiem. Książeczka do nabożeństwa, wydana nakładem Towarzystwa Szkoły Ludowej. Lwów. 1935, 12 1/2 cm. x 8 1/2 cm., str. 192. Modlitewnik ten obliczony na najszersze masy zawiera tylko konieczne modlitwy, a więc pacierz, modlitwy podczas Mszy Św., modlitwy za Ojczyznę i Prezydenta według rytuału, litanje, modlitwy przed i po spowiedzi, rachunek sumienia, przygotowanie i dziękczynienie po Komunji Św., kilka modlitw przygodnych, suplikacje i 91 pieśni. Wydanie staranne pod względem typograficznym. W oprawie półtwardej z grzbietem płóciennym 30 gr., półpłótno 50 gr., całe płótno ze złoceniami 80 gr. Do nabycia: Towarzystwo Szkoły Ludowej Lwów, ul. Czarnieckiego L. 1.

Ks. Franciszek Juszczyk, **Godzinki o Najświętszej Matce Boskiej Bolesnej**. Przemyśl, do nabycia u SS. Karmelitanek bosych; cena 10 gr.

Proboszcz parafji wojskowej w Przemyślu podjął się dzieła niezwykłego; mieliśmy dotychczas tak kochane Godzinki o Niepokalanem

Poczęciu N. Matki, on daje nam Godzinki ku czci Matki Bożej Bolesnej. Myśl, jaką się kierował, to **Stabat Mater** i na tem tle dał autor rzecz prawdziwie piękną, tem milszą, że każdy Godzinki rozumie. Na Wielki Post mogą one służyć ludziom, i przyniosą ze sobą bardzo dużo myśli dobrych i świętych.

Ks. Franciszek Juszczyk, **Orlim szlakiem** obraz sceniczny w trzech aktach, w czterech odsłonach, stron 50. Nakładem autora, do nabycia u autora w Przemyślu, ul. Katedralna 3.

Niedawno okazał się ten obraz sceniczny, a już nasi bracia w Ameryce poznali go i wystawiali z wielkim pożytkiem. W obrazie tym rozchodzi się o walkę katolicyzmu z socjalizmem, a raczej z komunizmem. Jest dużo bardzo ładnych nastrojowych scen, np. nawrócenie bohatera utworu, zamach na niego i t. d. Ponad wszystko góruje zasadnicza myśl — musi zwyciężyć Akcja katolicka.

Ks. Dr. J. Ściesiński. **Wychowanie państwowe w świetle zasad nauki katolickiej.** Odbitka z Ateneum Kapłańskiego. Włocławek r. 1935. Skład główny w księgarni św. Wojciecha w Poznaniu cena 1.80 zł.

St. S.: **Wybór książek do bibljotek KSM.** Poznań 1935 r. S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. 50 gr.

Bibljotekarz często jest w kłopocie co wybrać, by dobrze zużytkować przyznane mu na zakup książek pieniądze.

Z pomocą w tem zadaniu przychodzi mu powyższa broszurka, która daje przegląd literatury powieściowej, życiorysów, opisów podróży i t. p. wymieniając tylko książki dobre, zarówno pod względem treści, jak i formy. Przeprowadzana też w niej jest klasyfikacja książek z uwzględnieniem poziomu umysłowego czytelników.

Wskazówki dla uczniów przysposobienia rolniczego. Poznań 1935 r. S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. 30 gr.

Broszurka ta w krótkich pytaniach i odpowiedziach streszcza podstawowe wiadomości z zakresu p. r.

Opracowania została przez długoletnich kierowników przysposobienia rolniczego, którzy umieli z zasobu swej wiedzy wydobyć rzeczy najważniejsze.

Marja Glaubicz: **„Wieczór przedślubny druchny".** Bibljoteka Wieczornicowa Nr. 39. Poznań 1935 S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. 1,75 zł.

Urozmaicenia na wieczór dziewiczy druchny KSM. Są tu utwory poważniejsze i wesołe, a przedewszystkiem urozmaicenia o charakterze organizacyjnym np.: obrzęd pożegnania, w którym zespół młodych żegna pannę młodą okolicznościową radą, żartem i podarkami. Całość praktyczna i sympatyczna.

Eremus: **„Rocznica założenia KSM".** Bibljoteka Wieczornicowa Nr. 40. Poznań 1934 r. S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. zł 1,75.

Szereg pięknych deklamacyj solowych i chórowych (niektóre inscenizowane) jędrnie i plastycznie przedstawia ideologję organizacji. Fragmenty sceniczne tak są ułożone, że każdy zespół obchodzący swój jubileusz, może przy ich pomocy przedstawić wyniki swej dotychczasowej pracy, oraz program dalszych poczynań. Przemówienia okolicznościowe kierownictwa w krótkich słowach wyrażają to, co w takiej chwili powiedzieć należy.

Żywe Słowo materjał do wykładów, pogadanek i dyskusyj, pod redakcją X. W. Klimkiewicza. Cena 1 egz. 15 gr.

Ukazał się cykl wykładów (Nr. 25—37) na temat przygotowania dziewcząt do małżeństwa. Szereg autorek omawia zawieranie znajomości młodych z młodymi, wybór męża, narzeczeństwo, obowiązki przedślubne, istota sakramentu małżeństwa, liturgja ślubu, nowy świat kobiecy, wychowanie dziecka i zdrowie rodzinne.

Znajomość życia i podstaw, na których opiera się dobro i szczęście kobiety w małżeństwie, oto zalety tego cyklu. Forma przystępna. Szczegółowa dyspozycja ułatwi prelegentkom przyswojenie sobie poszczególnych myśli.

Dalsze, obecnie wydane numery, omawiają tematy następujące: nr. 38 *X. Dr. Abt:* **Czem jest dla nas papież?** i nr. 39. *Wł. Szaflik:* **Jak walczyć z pijaństwem?** Wreszcie nr. 40. *Turkowski:* **W drodze do małżeństwa** zapoczątkowuje cykl przygotowania do małżeństwa dla młodzieży męskiej, który ukazać się ma w przyszłości.

Zbiórki publiczne — obowiązujące przepisy prawne, zebrał i wstępem zaopatrzył mgr. praw *Władysław Oleksy,* Poznań 1935. S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. 50 gr.

Redaktor X. Michał Rutkowski. Drukarnia Diecezjalna w Pińsku, ul. Kościuszki 46.